

EIX DE DEBAT 2 - Participació dels agents, aliances clau i instruments

Recomanacions en relació amb la coordinació i col·laboració amb els ens locals

1) Realitzar un estudi diagnòstic sobre les problemàtiques concretes dels ens locals del territori, de què és el que veritablement es requereix per a enfortir el territori, i com des de la cooperació de la Generalitat de Catalunya s'hi pot donar resposta.

Resposta de Lafede.cat: des de la federació catalana **es valora positiu fer aquest diagnòstic en tant que permetrà conèixer les debilitats i possibles fortaleses dels ens locals.** Fora ideal que des del Govern de la Generalitat de Catalunya es pugui acompanyar a les administracions territorials perquè apostin per a dur a terme les seves pròpies polítiques públiques de cooperació, destinant recursos humans i econòmics, apostant pel 0,7% dels seus ingressos propis.

3) Avançar en la millora dels processos per fer una cooperació més eficient.

Resposta de Lafede.cat: des de la federació **estem del tot d'acord en posar en pràctica d'actuacions concretes per a la simplificació administrativa i la millora dels tràmits de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat.** Demanem que es tingui en compte l'*Estudi diagnòstic sobre les convocatòries catalanes de cooperació: perspectives i possibilitats administratives de convergència i simplificació*, que vàrem elaborar amb el Xavi Martí-González l'any 2021, que s'ha fet arribar al Govern de la Generalitat i a d'altres administracions catalanes (Fons Català, AMB, Ajuntament de Barcelona), així com aquells altres documents i estudis que s'han fet al respecte que ajudin a millorar els processos per fer una cooperació més eficient i menys burocràtica. En concret, es demana que s'estudii la possibilitat de **crear un portal únic de totes les administracions catalanes** per poder sol·licitar subvencions de cooperació i fer seguiment dels expedients, així com treballar per la **simplificació en els formularis de subvencions**, tal i com es recomana a l'estudi elaborat des de Lafede.cat.

Recomanacions en relació amb el foment de les capacitats dels agents de cooperació arreu del territori

6) Realitzar un diagnòstic per conèixer en profunditat les organitzacions que treballen en cooperació al desenvolupament a tot el territori català.

Resposta de Lafede.cat: es valora positivament sempre i quan en el diagnòstic s'incorporin totes les entitats que treballen en aquest sector arreu del territori català, també les que aposten només per a desenvolupar accions d'EpD. Creiem que **cal un diagnòstic qualitatiu sobre EpD**, que permeti saber els marcs conceptuals que conviuen i interactuen en el territori. L'OE1 de la L2 de l'actual PD 2019-2022 marcava una sèrie d'accions i prioritats que tenen aquesta finalitat, per a després poder tenir un marc conceptual que ajudés a fer un desplegament d'accions diverses i instruments adequats. Un diagnòstic que s'elaborés amb aquesta mirada permetria tenir claredat conceptual del que és l'EpD a Catalunya.

7) Dissenyar instruments adequats que donin resposta a la diversitat d'entitats en base als resultats del diagnòstic.

Resposta de Lafede.cat: des de la federació catalana creiem que **cal millorar els criteris d'atorgament de fons a les entitats petites del territori**. Defensem que és necessari acompanyar a les entitats en el seu camí per evolucionar, capacitant-les per la seva transformació vers l'EGiBDH i la Justícia Global, però que cal deixar de donar suport només pel fet de dinamitzar el teixit social local català. Creiem que **no s'han de confondre estratègies de suport a entitats que estan en procés de transformació o que necessiten recursos per a enfortir les seves accions cap a un canvi d'enfocament, amb repartir els recursos amb un només criteri de territorialitat**. Cal definir, per tant, **criteris de qualitat i d'evolució/progrés des de l'acompanyament, al suport a les entitats petites**. Si no es fa així existeix el risc de concentrar en punts específics del territori recursos que no responguin a criteris de qualitat o de progressió, i que només per complir amb l'indicador territori accedeixin discrecionalment a recursos. En contra, pot haver-hi accions d'organitzacions en transició amb clares contribucions al canvi de paradigma i amb criteris de qualitat que queden excloses per la seva ubicació.

D'altra banda, **cal considerar l'especificitat de les accions d'EpD que fan organitzacions petites amb projectes transformadors i clar impacte d'entorn** (barri, districte, poble, municipi) per tal d'evitar que s'excloquin de les dinàmiques actuals de requisits per a accedir als recursos (territori, capacitat operativa, etc). En aquest sentit, defensem que **cal innovar en els instruments concrets d'EpD** i anar més enllà de les subvencions i incorporar, per exemple, programes propis de la ACCD amb el Departament d'Educació, **encàrrecs** a entitats sobre materials, recursos, formacions, residències artístiques, articulació innovadora de creadores, audiovisuals, informes, recerques, beques, etc...

Recomanacions en relació amb la incorporació de nous actors i actors no prou reconeguts

Resposta general de Lafede.cat a la incorporació de nous actors i actors no prou reconeguts: des de la federació catalana entenem que les organitzacions especialitzades en la temàtica que aborda el Pla Director de Cooperació al Desenvolupament són indubtablement les ONGD i, per tant, **cal comptar amb les ONGD en la reflexió sobre la idoneïtat d'incorporar nous actors dins aquest sector**, com seria lògic que es fes en qualsevol altre àmbit d'actuació on s'estigués pensant en incorporar nous actors que tradicionalment no hi han estat presents.

Tenim més dubtes i preguntes al respecte: per què es volen incorporar nous actors? Es considera que són poques les entitats que es presenten actualment a les convocatòries? Es creu que les organitzacions no abasten tots els sectors necessaris? Hi ha sectors on es voldria intervenir i les ONG no poden fer-ho? Si hi ha poques entitats del tercer sector i de la economia social i solidària, no serà perquè ja tenen prou feina aquí i potser els falten capacitats per fer cooperació internacional? ...

De la mateixa manera, caldria saber **què suposaria la incorporació de nous actors**. Es voldria crear nous instruments específics per a acompanyar-los en la seva incorporació? En l'actual situació, de lent increment dels imports de les convocatòries, si es creessin nous instruments per a nous actors, suposaria empetir als actors especialitzats de la cooperació i l'EpD, com són les ONGDs. Ara per ara seria un contrasentit crear nous instruments quan, sense anar més lluny, a la convocatòria ordinària que fa va fer l'ACCD l'any 2021 varen quedar 44 projectes aprovats per la Junta de Valoració de l'ACCD que no varen rebre finançament públics per manca de recursos econòmics. **La possible incorporació de nous actors hauria d'anar acompanyada d'un increment important dels recursos, per a garantir l'estabilitat de les accions dutes a terme.**

Sobre la possible incorporació d'associacions empresarials, la història mostra que s'ha provat en el passat amb anteriors Governos i ja es va poder veure el poc interès que van demostrar en participar en el sector de la cooperació, d'una manera o d'una altra. En qualsevol cas, pel que hem observat sobre terreny les possibles accions que fan les fundacions de les grans empreses que treballen als països tercers normalment van més dirigides a millorar la imatge de la seva empresa i la seva actuació al territori que no a buscar un desenvolupament econòmic i social transformador que aposti per l'enfortiment dels drets humans. Per tant, d'entrada **des de Lafede.cat no es veuria amb bons ulls que el sector empresarial se'l pogués considerar actor de cooperació.**

Un altre debat és com es potencien actors encara no prou reconeguts. **Caldria analitzar quin és el seu valor afegit i com es pot treballar conjuntament entre uns i altres.** Per la nostra experiència sembla clar que organitzacions de joves i sobretot les entitat feministes s'han incorporat a Lafede els darrers anys i es presenten a les convocatòries, moltes vegades obtenen resultats positius. Sembla que això també passa amb les universitats, encara que caldria aclarir el paper que juguen les ONG de les universitats, els seus centres de recerca, les càtedres específiques i les universitats mateixes.

Amb tot, **creiem que és necessari crear espais de coordinació, articulació, complementarietat i seguiment amb aquest actors encara no prou reconeguts per enfortir la política pública específica d'EpD** com seria, per exemple, per definir una estratègia clara amb indicadors específics per àmbits (educació reglada-escolar, lleure, Universitats, comunicació, espais informals), per accions estratègiques (sensibilització, formació, investigació, incidència), per a la creació d'una taula de coordinació multiactor per a operativitzar PD i plans anuals, generar indicadors, revisió i propostes d'instruments específics (exemple AccioCinema, convenis DGCD amb el Departament d'Educació, convos específiques, etc...).